

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, del
FONS DE RESERVA DE JUBILACIÓ

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Marc jurídic.....	5
1.4. Organització i control intern	6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Pressupost de l'exercici	7
2.1.1. Pressupost inicial	7
2.1.2. Modificacions pressupostàries.....	8
2.2. Liquidació del pressupost	9
2.2.1. Taxes i altres ingressos	10
2.2.2. Ingressos patrimonials.....	10
2.2.3. Transferències de capital del pressupost d'ingressos	11
2.2.4. Despeses de personal	11
2.2.5. Consum de béns corrents i serveis.....	12
2.2.6. Despeses financeres	12
2.2.7. Inversions reals.....	13
2.3. Estats financers	14
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu	20
2.3.2. Actius financers	21
2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos.....	23
2.3.4. Inventaris	24
2.3.5. Propietats d'inversió	24
2.3.6. Propietat, planta i equipament	25
2.3.7. Comptes a pagar	25
2.3.8. Passius financers corrents i no corrents	25
2.3.9. Actius nets/Patrimoni	26
2.3.10. Resultats extraordinaris	27
2.4. Estat del romanent de tresoreria	28
2.5. Contractació pública	29
2.6. Altres aspectes a destacar	29
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals.....	30
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	37
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	37
5. CONCLUSIONS.....	37
6. AL·LEGACIONS.....	38
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	45

Abreviacions

CASS: Caixa Andorrana de Seguretat Social

LGFP: Llei general de les finances públiques

LCP: Llei de contractació pública

NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrades, entre d'altres, pel Fons de reserva de jubilació (en endavant FRJ).

La fiscalització del Fons de reserva de jubilació forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes del Fons de reserva de jubilació corresponent a l'exercici 2017 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018, i consta entre altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives altres notes explicatives, i l'informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Fons de reserva de jubilació s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Fons de reserva de jubilació expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Fons de reserva de jubilació en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 4 de juliol de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del Fons de reserva de jubilació en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, del 9 de novembre de 2000.
- Llei 6/2015, de 15 de gener, del Fons de reserva de jubilació.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 9/2015, del 16 de juliol, de modificació de la Llei 6/2015, del 15 de gener, del Fons de reserva de jubilació.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.
- Decret del 29-03-2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Els òrgans de govern del Fons de reserva de jubilació són el Consell d'administració i la Comissió gestora. La Comissió gestora proposa el nomenament del director del Fons al Consell d'administració i supervisa i controla la gestió del patrimoni del Fons i la implementació i el seguiment de la política d'inversió, entre altres. Addicionalment existeix la figura de l'interventor delegat de Govern, que fiscalitza les operacions de l'entitat.

El Fons de reserva de jubilació no disposa de suficients recursos per dur a terme determinades tasques com per exemple: recursos humans, comptabilitat, sistemes d'informació, entre d'altres. El 22 de desembre de 2015 el FRJ signà un conveni de col·laboració amb la CASS per delegar aquesta gestió.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següent xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1 Despeses de personal	163.794,00	5 Ingressos patrimonials	2.242.051,00
2 Consum de béns corrents i serveis	1.203.260,00		
3 Despeses financeres	3.977.800,00		
Despeses corrents	5.344.854,00	Ingressos corrents	2.242.051,00
6 Inversions reals	1.670.548,00		
8 Actius financers	30.650.173,00	7 Transferències de capital	35.423.524,00
Despeses de capital	32.320.721,00	Ingressos de capital	35.423.524,00
Total pressupost despeses	37.665.575,00	Total pressupost ingressos	37.665.575,00

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos i de despeses del pressupost

Capítol	Classificació econòmica DESPESES	Pressupost Inicial 2017	Compromisos reconduïts	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdits	Crèdits ampliables ⁽²⁾		Transferències de crèdit ⁽³⁾		Modificacions (4)-(1)	Press. Def.	Execució
						Augment crèdits	Minoració crèdits	Augment	disminució			
1	Despeses de personal	163.794,00						2.290,02	(2.290,02)		163.794,00	154.741,79
2	Despeses en béns corrents i serveis	1.203.260,00	32.395,00				(446.598,98)	7.552,21	(7.552,21)	(414.203,98)	789.056,02	786.627,77
3	Despeses financeres	3.977.800,00					(986.122,86)			(986.122,86)	2.991.677,14	2.991.677,14
4	Transferències corrents											
6	Inversions reals	1.670.548,00	210.180,01				(1.634.009,69)	11.241,41	(11.241,41)	(1.429.823,68)	246.724,32	294.642,15
7	Transferències de capital											
8	Actius financers	30.650.173,00				15.586.777,11				15.586.777,11	46.236.950,11	46.234.889,64
9	Passius financers											
	Total DESPESES	37.665.575,00	242.575,01			15.586.777,11	(3.066.725,53)	21.083,64	(21.083,64)	12.762.626,59	50.428.201,59	50.402.572,49

Capítol	Classificació econòmica INGRESSOS	Pressupost Inicial 2017	Compromisos reconduïts	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdits	Crèdits ampliables ⁽²⁾		Transferències de crèdit ⁽³⁾		Modificacions (4)-(1) - (1)	Press. Def.	Execució
						Ingressos	Excedents de tesoreria ⁽²⁾	Augment	disminució			
1	Cotitzacions Socials											
2	Impostos indirectes											
3	Taxes i altres ingressos					72,12				72,12	72,12	135,60
4	Transferències corrents											
5	Ingressos patrimonials	2.242.051,00				735.756,96				735.756,96	2.977.807,96	3.128.395,39
6	Alienació d'inversions reals											
7	Transferències de capital	35.423.524,00				11.754.624,55				11.754.624,55	47.178.148,55	47.260.000,00
8	Actius financers		242.575,01			29.597,95				272.172,96	272.172,96	39.730,60
9	Passius financers											
	Total INGRESSOS	37.665.575,00	242.575,01			12.520.051,58				12.762.626,59	50.428.201,59	50.428.201,59

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Classificació econòmica INGRESSOS			
Article	2017	2016	% s/total Executat
34 Altres ingressos	135,60	12.469,03	0,0%
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS	135,60	12.469,03	0,0%
42 Transferències del Govern d'Andorra	0,00	0,00	0,0%
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	0,00	0,00	0,0%
53 Interessos i dividendes d'actius	962.579,18	321.864,90	0,6%
54 Rendes de béns immobles	2.165.756,21	2.148.197,59	4,2%
5 INGRESSOS PATRIMONIALS	3.128.335,39	2.470.062,49	4,8%
(+) TOTAL INGRESSOS CORRENTS	3.128.470,99	2.482.531,52	4,8%
72 Transferències de capital Sector Públic	47.260.000,00	48.920.577,32	94,7%
(+) TOTAL INGRESSOS PER OPERACIONS DE CAPITAL	47.260.000,00	48.920.577,32	94,7%
81 Venda d'oblig. i bonos fora del sector públic	39.730,60	244.537,00	0,5%
(+) TOTAL INGRESSOS D'ACTIUS FINANCERS	39.730,60	244.537,00	0,5%
(+) TOTAL INGRESSOS PRESSUPOSTARIS	50.428.201,59	51.647.645,84	100,0%

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Classificació econòmica DESPESES			
Article	2017	2016	% s/total Executat
11 Personal Fix	124.057,13	72.419,76	0,1%
13 Personal Eventual	9.334,00	41.048,39	0,1%
16 Quotes i despeses socials	21.350,66	17.392,05	0,0%
1 DESPESES DE PERSONAL	154.741,79	130.860,20	0,3%
21 Reparació, manteniment i conservació	48.725,69	45.563,48	0,1%
22 Materials, subministraments i altres	728.922,26	635.364,80	1,2%
23 Indemnitzacions per serveis	8.979,82	2.314,90	0,0%
2 CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	786.627,77	683.243,18	1,3%
32 Prestacions de serveis bancaris	2.261,74	993,07	0,0%
34 De dipòsits, fiances i carteres d'actius	2.989.415,40	2.920.713,42	5,7%
3 DESPESES FINANCERES	2.991.677,14	2.921.706,49	5,7%
(-) TOTAL DESPESES CORRENTS	3.933.046,70	3.735.809,87	7,3%
60 Inversions noves	4.373,91	6.553,02	0,0%
61 Inversions de reposició	230.268,24	28.947,83	0,1%
(-) TOTAL DESPESES D'INVERSIÓ	234.642,15	35.500,85	0,1%
81 Adq. d'oblig. i bonos fora del sector públic	46.234.883,64	47.599.504,02	92,7%
(-) TOTAL DESPESES D'ACTIUS FINANCERS	46.234.883,64	47.599.504,02	92,7%
(-) TOTAL DESPESES PRESSUPOSTÀRIES	50.402.572,49	51.370.814,74	100,0%

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

RESULTAT PRESSUPOSTARI			
	totals	2017	2016
(-) TOTAL DESPESES CORRENTS		3.933.046,70	3.735.809,87
(+) TOTAL INGRESSOS CORRENTS		3.128.470,99	2.482.531,52
= RESULTAT DE FUNCIONAMENT		(804.575,71)	(1.253.278,35)
(-) TOTAL DESPESES D'INVERSIÓ		234.642,15	35.500,85
(+) TOTAL INGRESSOS D'INVERSIÓ		0,00	0,00
= RESULTAT D'INVERSIONS		(234.642,15)	(35.500,85)
(-) TOTAL DESPESES PER OPERACIONS DE CAPITAL		0,00	0,00
(+) TOTAL INGRESSOS PER OPERACIONS DE CAPITAL		47.260.000,00	48.920.577,32
= RESULTAT OPERACIONS DE CAPITAL		47.260.000,00	48.920.577,32
(-) TOTAL DESPESES D'ACTIUS FINANCERS		46.234.883,64	47.599.504,02
(+) TOTAL INGRESSOS D'ACTIUS FINANCERS		39.730,60	244.537,00
= RESULTAT D'ACTIUS FINANCERS		(46.195.153,04)	(47.354.967,02)
= RESULTAT PRESSUPOSTARI		25.629,10	276.831,10

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.1. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

TAXES I ALTRES INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	Altres ingressos	-	72,12	72,12	135,60	63,48	188,02%
345	Altres ingressos atípics	-	72,12	72,12	135,60	63,48	188,02%
3	Taxes i altres ingressos	-	72,12	72,12	135,60	63,48	188,02%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost pel capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

INGRESSOS PATRIMONIALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
53	Interessos i dividendes d'actius dels fons de reserva	100.000,00	735.756,96	835.756,96	962.579,18	126.822,22	115,17%
537	Interessos i dividendes	100.000,00	735.756,96	835.756,96	962.579,18	126.822,22	115,17%
54	Rendes de béns immobles	2.142.051,00	-	2.142.051,00	2.165.756,21	23.705,21	101,11%
541	Lloguers de béns immobles	2.066.451,00	-	2.066.451,00	2.105.774,16	39.323,16	101,90%
542	Altres rendes per consum d'immobles	75.600,00	-	75.600,00	59.982,05	-15.617,95	79,34%
5	Ingressos patrimonials	2.242.051,00	735.756,96	2.977.807,96	3.128.335,39	150.527,43	105,05%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.3. Transferències de capital del pressupost d'ingressos

El resum dels imports registrats per aquest concepte figura en el quadre següent:

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
72	Transferències de capital SP	35.423.524,00	11.754.624,55	47.178.148,55	47.260.000,00	81.851,45	100,17%
720	Transferències de capital SP	35.423.524,00	11.754.624,55	47.178.148,55	47.260.000,00	81.851,45	100,17%
7	Transferències de capital	35.423.524,00	11.754.624,55	47.178.148,55	47.260.000,00	81.851,45	100,17%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.4. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
11	Personal fix	126.758,00	-1.984,80	124.773,20	124.057,13	-716,07	99,43%
110	Remuneracions bàsiques personal fix	126.758,00	-1.984,80	124.773,20	124.057,13	-716,07	99,43%
13	Personal eventual	10.200,00	1.984,80	12.184,80	9.334,00	-2.850,80	76,60%
130	Remuneracions bàsiques personal eventual	10.200,00	1.984,80	12.184,80	9.334,00	-2.850,80	76,60%
16	Quotes i despeses socials	26.836,00	-	26.836,00	21.350,66	-5.485,34	79,56%
160	Quotes Seguretat social	21.236,00	-	21.236,00	20.675,56	-560,44	97,36%
163	Despeses socials de personal	5.600,00	-	5.600,00	675,10	-4.924,90	12,06%
1	Despeses de personal	163.794,00	-	163.794,00	154.741,79	-9.052,21	94,47%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

De la revisió de les despeses de personal de l'exercici s'han observat les següents incidències:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.5. Consum de béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
21	Reparació, manteniment i conversació	133.300,00	-80.878,31	52.421,69	48.725,69	-3.696,00	92,95%
210	Rep. i conserv.de terrenys i béns naturals	6.400,00	-2.670,79	3.729,21	33,21	-3.696,00	0,89%
212	Rep. i conservació d'edificis i altres construccions	57.000,00	-51.861,70	5.138,30	5.138,30	-	100,00%
213	Rep. i cons. maquinària i instal·lacions	65.100,00	-22.319,04	42.780,96	42.780,96	-	100,00%
215	Rep. i cons. mobiliari i efectes	4.800,00	-4.026,78	773,22	773,22	-	100,00%
22	Materials, subministraments i altres	1.050.460,00	-320.739,02	729.720,98	728.922,26	-798,72	99,89%
220	Material d'oficina	13.400,00	-12.640,55	759,45	759,45	-	100,00%
221	Subministrament	152.400,00	-55.566,13	96.833,87	96.833,87	-	100,00%
222	Comunicacions	1.200,00	-837,34	362,66	362,66	-	100,00%
223	Transport	2.100,00	-2.100,00	-	-	-	-
224	Assegurances	79.420,00	-9.262,95	70.157,05	70.157,05	-	100,00%
225	Tributs	138.615,00	7.552,21	146.167,21	146.167,21	-	100,00%
226	Altres serveis	65.400,00	-65.295,15	104,85	104,85	-	100,00%
227	Treballs realitzats per altres empreses	593.125,00	-177.789,11	415.335,89	414.537,17	-798,72	99,81%
229	Imprevistos o insuficiències	4.800,00	-4.800,00	-	-	-	-
23	Indemnitzacions per serveis	19.500,00	-10.520,18	8.979,82	8.979,82	-	100,00%
230	Reemborsament de dietes	19.500,00	-10.520,18	8.979,82	8.979,82	-	100,00%
2	Consum de béns corrents i serveis	1.203.260,00	-412.137,51	791.122,49	786.627,77	-4.494,72	99,43%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

2.2.6. Despeses financeres

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	DESPESES FINANCERES	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
32	Prestacions de serveis bancaris	10.800,00	-8.538,26	2.261,74	2.261,74	-	100,00%
320	Prestacions de serveis bancaris	10.800,00	-8.538,26	2.261,74	2.261,74	-	100,00%
34	De dipòsits, fiances i altres	3.967.000,00	-977.584,60	2.989.415,40	2.989.415,40	-	100,00%
349	Altres despeses financeres	3.967.000,00	-977.584,60	2.989.415,40	2.989.415,40	-	100,00%
3	Despeses financeres	3.977.800,00	-986.122,86	2.991.677,14	2.991.677,14	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Especialitat qualitativa de la despesa

S'han enregistrat en aquest capítol pressupostari les despeses de l'entitat en la gestió dels seus actius financers.

Atès que la naturalesa de la despesa és la d'una prestació de serveis, aquestes s'haurien de reflectir pressupostàriament dins del capítol II del pressupost de consum de béns corrent i serveis.

2.2.7. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	Inversions noves	23.000,00	-18.626,09	4.373,91	4.373,91	-	100,00%
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	23.000,00	-18.626,09	4.373,91	4.373,91	-	100,00%
61	Inversions de reposició	1.647.548,00	-1.405.197,59	242.350,41	230.268,24	-12.082,17	95,01%
612	Edificis i altres construccions	1.573.348,00	-1.360.970,56	212.377,44	200.295,27	-12.082,17	94,31%
613	Maquinària, instal·lacions i equipament	14.200,00	11.241,41	25.441,41	25.441,41	-	100,00%
615	Mobiliaris i estris	60.000,00	-55.468,44	4.531,56	4.531,56	-	100,00%
6	Inversions reals	1.670.548,00	-1.423.823,68	246.724,32	234.642,15	-12.082,17	95,10%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de situació financera

	ACTIU	31/12/2017	31/12/2016	01/01/2016
	ACTIUS CORRENTS			
	<i>Efectiu i equivalents a l'efectiu</i>	<i>196.122,74</i>	<i>833.624,80</i>	<i>0,00</i>
Nota 13	Efectiu i equivalents a l'efectiu	196.122,74	833.624,80	0,00
	Altres actius líquids equivalents	0,00	0,00	0,00
Nota 17	Actius financers	1.228.819.823,80	1.149.527.987,40	1.075.948.150,91
Nota 14	<i>Comptes a cobrar provinents de transaccions amb contraprestació</i>	<i>99.983,48</i>	<i>200.370,66</i>	<i>181.693,42</i>
	Comptes per cobrar amb deutors	99.983,48	200.370,66	181.693,42
	Deutors Pressupostaris	99.983,48	200.370,66	181.693,42
	Deutors no Pressupostaris	0,00	0,00	0,00
Nota 15	<i>Comptes per cobrar provinents de transaccions sense contraprestació</i>	<i>2.078.754,70</i>	<i>318.485,30</i>	<i>824.710,01</i>
	Comptes per cobrar amb deutors	2.078.754,70	318.485,30	824.710,01
	Deutors Pressupostaris	1.800.000,00	0,00	9.000,00
	Deutors no Pressupostaris	278.754,70	318.485,30	815.710,01
	Inventaris	42.749,14	34.891,22	43.238,97
Nota 16	Inventaris en altres aprovisionaments	42.749,14	34.891,22	43.238,97
	Pagaments anticipats	6.408,60	13.281,57	0,00
	Altres actius corrents	6.408,60	13.281,57	0,00
	Total actius corrents	1.231.243.842,46	1.150.928.640,95	1.076.997.793,31
	ACTIUS NO CORRENTS			
	Actius financers	0,00	0,00	0,00
Nota 19	<i>Propietats d'inversió</i>	<i>17.988.039,49</i>	<i>18.188.002,12</i>	<i>18.580.876,43</i>
	Terrenys i bens naturals	15.445.134,83	15.445.134,83	15.433.458,49
	Construccions	16.787.718,81	16.575.747,20	15.784.873,36
	Maquinària i utilitatge	82.174,44	77.642,88	73.966,80
	Instal·lacions Tècniques i altres Instal·lacions	2.917.844,09	2.888.028,77	2.861.589,75
	Mobiliari	8.133,34	8.133,34	8.133,34
	Amortització Acumulada de l'immobilitzat	(17.252.966,02)	(16.806.684,90)	(15.581.145,31)
	Propietats, planta i equipament	0,00	52.649,07	52.649,07
Nota 18	Altres propietat, planta i equipament	0,00	52.649,07	52.649,07
	Total actius no corrents	17.988.039,49	18.240.651,19	18.633.525,50
	ACTIUS TOTALS	1.249.231.881,95	1.169.169.292,14	1.095.631.318,81

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

	PASSIU	31/12/2017	31/12/2016	01/01/2016
	PASSIUS CORRENTS			
Nota 20	<i>Comptes a pagar</i>	<i>89.048,50</i>	<i>79.805,54</i>	<i>139.515,45</i>
	Creditors Pressupostaris	67.843,49	71.583,16	131.161,22
	Creditors per obligacions reconegudes, Press. De desp. Corrent	67.843,49	71.583,16	131.161,22
	Creditors no Pressupostaris	21.205,01	8.222,38	8.354,23
	Creditors per IGI suportat	8.880,07	8.222,38	8.354,23
	Altres creditors no pressupostaris	12.324,94	0,00	0,00
	Passius financers a curt termini	1.619,75	2.319,75	0,00
Nota 21	Flanques rebudes a c.t.	1.619,75	2.319,75	0,00
	Total passiu corrents	90.668,25	82.125,29	139.515,45
	PASSIUS NO CORRENTS			
	Passius financers a llarg termini	175.386,42	187.314,00	183.001,97
Nota 21	Flanques rebudes a ll.t.	175.386,42	187.314,00	183.001,97
	Total passiu no corrents	175.386,42	187.314,00	183.001,97
	PASSIUS TOTALS	266.054,67	269.439,29	322.517,42
	ACTIUS NETS/PATRIMONI			
Nota 22	<i>Fons Propis</i>			
	Reserves	1.168.899.852,85	1.095.308.801,39	1.095.308.801,39
	Reserves	1.168.899.852,85	1.095.308.801,39	1.095.308.801,39
Nota 3	<i>Resultat de l'exercici</i>	<i>80.065.974,43</i>	<i>73.591.051,46</i>	<i>0,00</i>
	Resultat procedent de l'activitat del Fons durant l'exer.	32.805.974,43	24.670.474,14	0,00
	Resultat procedent de les aportacions Br. Jubilació	47.260.000,00	48.920.577,32	0,00
	Resultat per transferències d'excedents	0,00	0,00	0,00
	Total actius nets /patrimoni	1.248.965.827,28	1.168.899.852,85	1.095.308.801,39
	Diferències negatives de consolidació	0,00	0,00	0,00
	TOTAL PASSIU I PATRIMONI	1.249.231.881,95	1.169.169.292,14	1.095.631.318,81

Estat de rendiment financer

		31/12/2017	31/12/2016
OPERACIONS CONTINUADES			
	Ingressos de transaccions sense contraprestació	47.260.000,00	48.920.577,32
Nota 5	Transferències de l'Administració general	0,00	0,00
	Transferències d'altres entitats governamentals	47.260.000,00	48.920.577,32
	Ingressos de transaccions amb contraprestació	37.492.174,62	29.040.265,08
Nota 7	Prestacions de serveis	59.982,05	61.565,76
Nota 6	Ingressos per arrendaments operatius	2.105.774,16	2.086.631,83
Nota 8	Ingressos financers	35.326.418,41	26.892.067,49
	Altres Ingressos	2.511,89	(25.086,07)
	INGRESSOS TOTALS	84.754.686,51	77.935.756,33
Nota 9	Despeses de personal	(167.066,73)	(130.860,20)
	Despeses de personal	(144.062,07)	(113.468,15)
	Càrregues socials	(23.004,66)	(17.392,05)
	Suministraments i material pel consum	7.857,92	(8.347,75)
Nota 11	Altres despeses de gestió ordinària	(3.965.349,40)	(3.776.816,14)
	Serveis Exteriors	(3.819.182,19)	(3.645.821,58)
	Tributs	(146.167,21)	(130.994,56)
	Despeses de depreciació i amortització	(508.304,04)	(428.375,16)
Nota 19	Dotació per amortització	(434.604,78)	(428.375,16)
Nota 14 (a)	Pèrdues per deteriorament de crèdits	(73.699,26)	0,00
	Altres Despeses	(2.376,29)	0,00
Nota 12	Despeses financeres	(824,47)	0,00
	DESPESES TOTALS	(4.636.063,01)	(4.344.399,25)
	Altres guanys/(pèrdues)	(52.649,07)	(305,62)
Nota 18	Guanys procedents de la venda d'actius	0,00	0,00
	Guanys en transaccions estrangeres	0,00	0,00
	Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions	0,00	0,00
	Pèrdues per deteriorament	(52.649,07)	(305,62)
	Participació en resultat positiu (estalvi) s'associades	0,00	0,00
	RESULTAT (estalvi o desestalvi) DEL PERÍODE	80.065.974,43	73.591.051,46

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Estat de fluxos d'efectiu

	Exercici 31/12/2017	Exercici 31/12/2016*
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
<i>Cobraments</i>		
Impostos	0,00	0,00
Venda de bens i serveis	2.270.389,72	2.115.540,71
Subvencions	0,00	0,00
Interessos rebuts	0,00	0,00
Altres cobraments	45.054,41	501.659,57
<i>Pagaments</i>		
Costos dels treballadors	(147.836,70)	(116.177,52)
Pensions	0,00	0,00
Proveïdors	(641.523,58)	(640.289,74)
Interessos pagats	0,00	0,00
Altres pagaments	(1.932.058,90)	(1.272.269,43)
<i>Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'explotació</i>	<i>(405.975,05)</i>	<i>588.473,59</i>
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	(231.527,01)	0,00
Cobraments per venda de planta i equipament	0,00	244.537,00
Cobraments per venda d'inversions	0,00	0,00
Compra de valors en moneda estrangera	0,00	0,00
<i>Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió</i>	<i>(231.527,01)</i>	<i>244.537,00</i>
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	0,00	0,00
Trasferències de la Cass		
Reemborsament de préstecs	0,00	0,00
Distribució/dividends al govern	0,00	0,00
<i>Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Increment/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu</i>	<i>(637.502,06)</i>	<i>833.010,59</i>
<i>Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període</i>	<i>833.624,80</i>	<i>614,21</i>
<i>Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període</i>	<i>196.122,74</i>	<i>833.624,80</i>

* Informació no auditada, es presenta, única i exclusivament, a efectes comparatius.

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Conciliació del resultat pressupostari i el resultat comptable

Classificació econòmica DESPESES			
Article	2017	2016	% s/total Executat
11 Personal Fix	124.057,13	72.419,76	0,1%
13 Personal Eventual	9.334,00	41.048,39	0,1%
16 Quotes i despeses socials	21.350,66	17.392,05	0,0%
1 DESPESES DE PERSONAL	154.741,79	130.860,20	0,3%
21 Reparació, manteniment i conservació	48.725,69	45.563,48	0,1%
22 Materials, subministraments i altres	728.922,26	635.364,80	1,2%
23 Indemnitzacions per serveis	8.979,82	2.314,90	0,0%
2 CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	786.627,77	683.243,18	1,3%
32 Prestacions de serveis bancaris	2.261,74	993,07	0,0%
34 De dipòsits, fiances i carteres d'actius	2.989.415,40	2.920.713,42	5,7%
3 DESPESES FINANCERES	2.991.677,14	2.921.706,49	5,7%
(-) TOTAL DESPESES CORRENTS	3.933.046,70	3.735.809,87	7,3%
60 Inversions noves	4.373,91	6.553,02	0,0%
61 Inversions de reposició	230.268,24	28.947,83	0,1%
(-) TOTAL DESPESES D'INVERSIÓ	234.642,15	35.500,85	0,1%
81 Adq. d'oblig. i bonos fora del sector públic	46.234.883,64	47.599.504,02	92,7%
(-) TOTAL DESPESES D'ACTIUS FINANCERS	46.234.883,64	47.599.504,02	92,7%
(-) TOTAL DESPESES PRESSUPOSTÀRIES	50.402.572,49	51.370.814,74	100,0%

Classificació econòmica INGRESSOS			
Article	2017	2016	% s/total Executat
34 Altres ingressos	135,60	12.469,03	0,0%
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS	135,60	12.469,03	0,0%
42 Transferències del Govern d'Andorra	0,00	0,00	0,0%
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	0,00	0,00	0,0%
53 Interessos i dividends d'actius	962.579,18	321.864,90	0,6%
54 Rendes de béns immobles	2.165.756,21	2.148.197,59	4,2%
5 INGRESSOS PATRIMONIALS	3.128.335,39	2.470.062,49	4,8%
(+) TOTAL INGRESSOS CORRENTS	3.128.470,99	2.482.531,52	4,8%
72 Transferències de capital Sector Públic	47.260.000,00	48.920.577,32	94,7%
(+) TOTAL INGRESSOS PER OPERACIONS DE CAPITAL	47.260.000,00	48.920.577,32	94,7%
81 Venda d'oblig. i bonos fora del sector públic	39.730,60	244.537,00	0,5%
(+) TOTAL INGRESSOS D'ACTIUS FINANCERS	39.730,60	244.537,00	0,5%
(+) TOTAL INGRESSOS PRESSUPOSTARIS	50.428.201,59	51.647.645,84	100,0%

RESULTAT PRESSUPOSTARI			
	totals	2017	2016
(-)	TOTAL DESPESES CORRENTS	3.933.046,70	3.735.809,87
(+)	TOTAL INGRESSOS CORRENTS	3.128.470,99	2.482.531,52
=	RESULTAT DE FUNCIONAMENT	(804.575,71)	(1.253.278,35)
(-)	TOTAL DESPESES D'INVERSIÓ	234.642,15	35.500,85
(+)	TOTAL INGRESSOS D'INVERSIÓ	0,00	0,00
=	RESULTAT D'INVERSIONS	(234.642,15)	(35.500,85)
(-)	TOTAL DESPESES PER OPERACIONS DE CAPITAL	0,00	0,00
(+)	TOTAL INGRESSOS PER OPERACIONS DE CAPITAL	47.260.000,00	48.920.577,32
=	RESULTAT OPERACIONS DE CAPITAL	47.260.000,00	48.920.577,32
(-)	TOTAL DESPESES D'ACTIUS FINANCERS	46.234.883,64	47.599.504,02
(+)	TOTAL INGRESSOS D'ACTIUS FINANCERS	39.730,60	244.537,00
=	RESULTAT D'ACTIUS FINANCERS	(46.195.153,04)	(47.354.967,02)

=	RESULTAT PRESSUPOSTARI	25.629,10	276.831,10
---	-------------------------------	------------------	-------------------

	conceptes	2017	2016
=	RESULTAT PRESSUPOSTARI DE FUNCIONAMENT	(804.575,71)	(1.253.278,35)
(-)	61 Variació existències d'aprovisionaments	(7.857,92)	9.774,77
(+)	62 Despeses periodificades. De béns corrents i serveis	1.092,21	(1.825,68)
(+)	63 Despeses periodificades. De taxes	0,00	(795,60)
(-)	64 Despeses periodificades. De personal	12.324,94	2.382,48
(-)	66 Pèrdues de comptes administrats	175.079,35	1.910.447,92
(-)	66 Pèrdues per insolvències deutes immobles	2.376,29	0,00
(-)	67 Pèrdues de comptes gestionats	11.697,40	10.297.780,07
(-)	68 Dotació d'amortitzacions d'immobilitzat material	434.604,78	106.563,78
(+)	69 Provisió per depreciació d'actius	52.649,07	(324,26)
(-)	69 Provisió per insolvències deutes immobles	73.699,26	0,00
(-)	Despeses financeres	755.665,38	12.324.003,48
(+)	76 Rendiments dels comptes gestionats	34.401.192,26	92.400,00
(+)	76 Rendiments deute públic	(37.353,03)	12.170,86
(+)	76 Rendiments dels comptes administrats	0,00	788.387,54
(-)	77 Reinteguments i altres ingressos	0,00	(9.000,00)
(+)	79 Aplicació Provisions Actius immobles	2.376,29	0,00
(+)	Ingressos financers	34.366.215,52	883.958,40

=	RESULTAT FINANCER DE FUNCIONAMENT	32.805.974,43	(12.693.323,43)
---	--	----------------------	------------------------

=	RESULTAT FINANCER AMB OP.CAPITAL	80.065.974,43	36.227.253,89
---	---	----------------------	----------------------

CONCILIACIÓ DEL RESULTAT FINANCER AMB EL RESULTAT DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA		2017	2016
RESULTAT FINANCER AMB OP.CAPITAL		80.065.974,43	36.227.253,89
(+)	Variació negativa d'existències d'aprovisionaments	(7.857,92)	9.774,77
(+)	Dotacions a les amortitzacions	434.604,78	106.563,78
(-)	Provisions i periodificacions aplicades per despesa de funcionamei	13.417,15	(238,80)
(+)	Provisions i periodificacions aplicades per insolvències	0,00	9.000,00
(+)	Provisions i periodificacions dotades per insolvències	73.699,26	0,00
(+)	Provisions i periodificacions dotades d'actius	37.353,03	(12.170,86)
(-)	Provisions i periodificacions aplicades d'actius	50.272,78	(324,26)
(+)	Pèrdues d'actius financers	186.776,75	12.208.227,99
(-)	Guanys d'exercicis anteriors		
(+)	Pèrdues procedents de l'immobilitzat	2.376,29	0,00
(-)	Operacions d'inversions reals - capítol 6 despeses -	(234.642,15)	(35.500,85)
(+)	Operacions d'alienació d'actius financers - capítol 8 ingressos -	39.730,60	244.537,00
(-)	Operacions d'inversió en actius financers - capítol 8 despeses -	(46.234.883,64)	(47.599.504,02)
(-)	Rendiments de comptes actius financers positius	(34.401.192,26)	(880.787,54)
RESULTAT DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA		25.629,10	276.831,10

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

El Fons de reserva de jubilació presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

L'estat de gestió de tresoreria retut per l'entitat és el següent:

Gestió de la tresoreria	Exercici 2017	Exercici 2016
Saldo inicial 2017	833.624,80	614,21
Σ 5 7 1 Comptes bancàries	834.796,76	-
Σ 5 5 9 Comptes transitòries de bancs	(3.839,97)	614,21
Σ 5 9 9 Comptes transitòries de compensació	3.266,01	-
Σ 5 7 0 Comptes caixa petita	(598,00)	-
1 (+) FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
(+) <i>Cobraments del pressupost corrent</i>	2.233.449,46	2.115.540,71
(+) <i>Cobraments de pressupostos tancats</i>	81.936,30	-
(+) <i>Cobraments d'operacions no pressupostàries</i>	656,37	501.669,57
(+) <i>Pagaments del pressupost corrent</i>	(934.937,88)	(2.035.726,30)
(+) <i>Pagaments de pressupostos tancats</i>	(3.403,52)	-
(+) <i>Pagaments d'operacions no pressupostàries</i>	(1.783.675,78)	8.291,93
FLUXOS D'EFFECTIU NET PER ACTIVITATS D'OPERACIÓ	(405.975,05)	589.775,91
2 (+) FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
(+)/(-) <i>Fluxos nets del pressupost corrent</i>	(231.527,01)	244.537,00
(+)/(-) <i>Fluxos nets de pressupost tancats</i>	-	-
(+)/(-) <i>Fluxos nets d'operacions no pressupostàries</i>	-	-
FLUXOS D'EFFECTIU NET PER ACTIVITATS D'INVERSIÓ	(231.527,01)	244.537,00
3 FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
(+)/(-) <i>Fluxos nets del pressupost corrent</i>	-	-
(+)/(-) <i>Fluxos nets de pressupost tancats</i>	-	-
(+)/(-) <i>Fluxos nets d'operacions no pressupostàries</i>	-	-
FLUXOS D'EFFECTIU NET PER ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	-	-
Saldo final 2017	196.122,74	833.624,80
Σ 5 7 1 Comptes bancàries	198.631,11	-
Σ 5 5 9 Comptes transitòries de bancs	(2.508,37)	830.956,79
Σ 5 9 9 Comptes transitòries de compensació	-	3.266,01
Σ 5 7 0 Comptes caixa petita	-	(598,00)

(*) saldos i moviments de la gestió de tresoreria corrent operativa

(*) No inclou Transferències de Capital realitzades per la Caixa Andorrana de la Seguretat Social ni les inversions realitzades en Actius Financers.

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria:

	2017	2016
Bancs	196.122,74	833.624,80
	196.122,74	833.624,80

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.2. Actius financers

El saldo a 31 de desembre es compon de la manera següent:

	2017	2016
Cartera gestionada per tercers	1.022.890.555,06	994.895.794,75
Cartera administrada	205.850.218,74	154.553.142,65
Instruments de patrimoni no cotitzats	79.050,00	79.050,00
	1.228.819.823,80	1.149.527.987,40

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Al tancament de l'exercici, tots els fons gestionats es registren com a actius financers corrents. La composició dels fons gestionats per entitats gestores i/o dipositàries és la que segueix:

Gestora	Import	Comptabilitzat a inversions financeres permanents	Comptabilitzat a inversions financeres temporals
Andbank	222.450.938,21	-	222.450.938,21
Mora Banc	223.618.748,40	-	223.618.748,40
Vall Banc	39.242.647,57	-	39.242.647,57
Banc Sabadell d'Andorra	73.793.815,70	-	73.793.815,70
Natixis	58.863.821,18	-	58.863.821,18
Crèdit Andorrà	247.793.009,05	-	247.793.009,05
Crèdit Mutuelle	57.243.124,44	-	57.243.124,44
Amundi	99.884.450,51	-	99.884.450,51
Total	1.022.890.555,06	-	1.022.890.555,06

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El resum dels moviments que s'han produït en el compte de *fons d'inversió i comptes gestionats* es recull en el quadre següent:

Mandatari	Saldo a 01/1/2017	Variacions negatives	Variacions positives	Saldo a 31/12/2017
Andbank	215.854.971,66	-14.158.725,41	20.754.691,96	222.450.938,21
Mora Bank	216.627.973,70	-14.363.402,11	21.354.176,81	223.618.748,40
Vallbanc	38.331.754,84	-4.865.099,48	5.775.992,21	39.242.647,57
Banc Sabadell d'Andorra	72.010.167,46	-4.439.423,08	6.223.071,32	73.793.815,70
Natixis	57.465.357,00	-2.624.425,27	4.022.889,45	58.863.821,18
Crèdit Andorrà	240.845.355,75	-10.851.229,02	17.798.882,32	247.793.009,05
Amundi	97.827.795,89	-4.181.433,28	6.238.087,90	99.884.450,51
Crèdit Mutuelle	56.018.370,02	-2.378.447,60	3.603.202,02	57.243.124,44
Total	994.981.746,32	-57.862.185,25	85.770.993,99	1.022.890.555,06

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

La cartera administrada correspon a comptes bancaris i de valors gestionats directament del FRJ.

El detall dels instruments de patrimoni no cotitzats és el següent:

Concepte	Saldo a 01/01/2017	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Semtee, SL	92.850,00	-	-	92.850,00
Total inversions	92.850,00	-	-	92.850,00
Prov. Semtee, SL	-13.800,00	-	-	-13.800,00
Total provisions	-13.800,00	-	-	-13.800,00
Valor net comptable	79.050,00	-	-	79.050,00

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El reflex pressupostari que s'ha donat a les transaccions incloses en aquest apartat és el següent:

Pressupost d'ingressos

ACTIUS FINANCERS INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
81	Venda d'oblig. i bons fora del sector públic	-	29.597,95	29.597,95	39.730,60	10.132,65	134,23%
811	Reintegrament d'actius de fons de reserves	-	29.597,95	29.597,95	39.730,60	10.132,65	134,23%
87	Romanents de tresoreria	-	242.575,01	242.575,01	-	-242.575,01	-
870	Romanents de tresoreria	-	242.575,01	242.575,01	-	-242.575,01	-
8	Actius financers	-	272.172,96	272.172,96	39.730,60	-232.442,36	14,60%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Pressupost de despeses

ACTIUS FINANCERS DESPESES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
81	Adquisició d'oblig. i bons fora del sector públic	30.650.173,00	15.584.710,64	46.234.883,64	46.234.883,64	-	100,00%
811	Aportacions a fons de reserves	30.650.173,00	15.584.710,64	46.234.883,64	46.234.883,64	-	100,00%
8	Actius financers	30.650.173,00	15.584.710,64	46.234.883,64	46.234.883,64	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Classificació com a actius corrents dels actius financers no corrents

Els mandats de gestió constitueixen la materialització de bona part del patrimoni del sistema de pensions de la Seguretat Social. Amb independència de la seva major o menor liquiditat, aquests mandats es creen amb la finalitat de constituir-se en inversions financeres de caràcter permanent i no com una mera col·locació dels excedents temporals de tresoreria. Per aquest motiu, part d'aquestes operacions haurien de figurar a l'actiu financer no corrent de l'estat de situació financera de l'entitat.

2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació:

	2017	2016
Deutor per lloguers: Govern	23.966,69	79.035,70
Deutor per lloguers: S.A.A.S.	75.229,92	37.465,10
Deutor per lloguers: Varis	74.486,13	86.246,15
Total deutors	173.682,74	202.746,95
Provisions per insolvència inicials	(2.376,29)	(2.070,67)
Dotacions de l'exercici	(73.699,26)	(305,62)
Reversions de l'exercici	2.376,29	-
Aplicacions de l'exercici	-	-
Provisions per insolvència finals	(73.699,26)	(2.376,29)
Valor Net Comptable	99.983,48	200.370,66

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Comptes per cobrar de transaccions sense contraprestació:

Descripció	Deutors pressupostaris	Deutors no pressupostaris	Total
Deutors altres per sentència	-	25.777.030,54	25.777.030,54
Deutors altres per aportacions	1.800.000,00	-	1.800.000,00
Provisions	-	-25.498.275,84	-25.498.275,84
Provisions insolvències	-	-25.498.275,84	-25.498.275,84
Total	1.800.000,00	278.754,70	2.078.754,70

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El detall dels deutors no pressupostaris és com segueix:

	01/01/2017	Cobraments	31/12/2017
Causa efecte 61-F93	25.816.761,14	(39.730,60)	25.777.030,54
Provisió per insolvència	(25.498.275,84)	-	(25.498.275,84)
Valor net comptable	318.485,30	(39.730,60)	278.754,70

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.4. Inventaris

El saldo a 31 de desembre es compon de la manera següent:

	2017	2016
Gasoil	40.564,11	34.891,22
Materials de manteniment	2.185,03	-
	42.749,14	34.891,22

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.5. Propietats d'inversió

El saldo a 31 de desembre es compon de la manera següent:

	01/01/2017	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2017
Terreny	15.718.244,99	-	-	-	15.718.244,99
Construccions	19.860.037,60	200.295,27	-	-	20.060.332,87
Instal·lacions tècniques	2.888.028,77	29.815,32	-	-	2.917.844,09
Mobiliari	8.133,34	-	-	-	8.133,34
Material i utilitatges	77.642,88	4.531,56	-	-	82.174,44
Altres immobilitzats	-	-	-	-	-
Total Actius Tangibles	38.552.087,58	234.642,15	-	-	38.786.729,73
A.A. Construccions	(13.857.994,93)	(428.351,36)	-	-	(14.286.346,29)
A.A. Instal·lacions tècniques	(2.866.839,16)	(4.197,34)	-	-	(2.871.036,50)
A.A. Mobiliari	(7.510,35)	(146,00)	-	-	(7.656,35)
A.A. Material i utilitatges	(74.340,46)	(1.910,08)	-	-	(76.250,54)
A.A. Altres immobilitzats	-	-	-	-	-
Total Amort. Acumulada	(16.806.684,90)	(434.604,78)	-	-	(17.241.289,68)
Prov. Terreny	(273.110,16)	-	-	-	(273.110,16)
Prov. Construccions	(3.284.290,40)	-	-	-	(3.284.290,40)
Prov. Altres immobilitzats	-	-	-	-	-
Total Provisions per Det.	(3.557.400,56)	-	-	-	(3.557.400,56)
	18.188.002,12	(199.962,63)	-	-	17.988.039,49

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.6. Propietat, planta i equipament

El saldo a 31 de desembre es compon de la manera següent:

	31/12/2016	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2017
Altres immobilitzats	52.649,07	-	-	-	52.649,07
Total Actius Tangibles	52.649,07	-	-	-	52.649,07
A.A. Altres immobilitzats	-	-	-	-	-
Total Amort. Acumulada	-	-	-	-	-
Prov. Altres immobilitzats	-	(52.649,07)	-	-	(52.649,07)
Total Provisions per Det.	-	(52.649,07)	-	-	(52.649,07)
	52.649,07	(52.649,07)	-	-	-

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.7. Comptes a pagar

El resum dels saldos comptabilitzats en aquests comptes és el següent:

	2017	2016
Creditors per obligacions reconegudes. Press. De des p. Corrent	67.843,49	71.583,16
Creditors Pressupostaris	67.843,49	71.583,16
Creditors per IGI suportat	8.880,07	8.222,38
Altres creditors no pressupostaris	12.324,94	-
Creditors no Pressupostaris	21.205,01	8.222,38
Comptes a pagar	89.048,50	79.805,54

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.8. Passius financers corrents i no corrents

El saldo a 31 de desembre es compon de la manera següent:

	2017	2016
Fiances rebudes a c.t.	1.619,75	2.319,75
Fiances rebudes a ll.t.	175.386,42	187.314,00
	177.006,17	189.633,75

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.9. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net

	Capital Aportat	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats acumulats (estalvi o desestalvi)	Total actius nets/Patrimoni
Aportacions inicials al FRJ efectuades l'1 de gener del 2016	0,00	1.095.308.801,39	0,00	0,00	1.095.308.801,39
Saldo a 1 de gener de 2016	0,00	1.095.308.801,39	0,00	0,00	1.095.308.801,39
Ingr. i Despeses totals reconeguts durant el període	0,00	0,00	0,00	73.591.051,46	73.591.051,46
Ing. nets reconeg. Direct. en els actius nets/Patrimoni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultats positiu (Estalvi) del període	0,00	0,00	0,00	73.591.051,46	73.591.051,46
Canvis en els actius nets/Patrimoni per al 2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'Inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Altres moviments	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo a 31/12/2016 diferit	0,00	1.095.308.801,39	0,00	73.591.051,46	1.168.899.852,85
Saldo a 31/12/2016 anticipat	0,00	1.095.308.801,39	0,00	73.591.051,46	1.168.899.852,85
Ingr. i Despeses totals reconeguts durant el període	0,00	0,00	0,00	80.065.974,43	80.065.974,43
Ing. nets reconeg. Direct. en els actius nets/Patrimoni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultats positiu (Estalvi) del període	0,00	0,00	0,00	80.065.974,43	80.065.974,43
Canvis en els actius nets/Patrimoni per al 2017	0,00	73.591.051,46	0,00	(73.591.051,46)	0,00
Aportacions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'Inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Altres moviments	0,00	73.591.051,46	0,00	(73.591.051,46)	0,00
Saldo a 31 de desembre de 2017	0,00	1.168.899.852,85	0,00	80.065.974,43	1.248.965.827,28

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.10. Resultats extraordinaris

El resum dels moviments comptabilitzats en aquests comptes és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Altres guanys/(pèrdues) Pèrdues per deteriorament	-52.649,07	-305,62	-52.954,69
Total	-52.649,07	-305,62	-52.954,69

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	Exercici 2017	Exercici 2016
1 (+) Drets pendents de cobrament	1.947.690,37	248.077,55
(+) del pressupost corrent	1.973.682,74	202.746,95
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions no pressupostàries	25.545.982,73	25.545.982,73
(-) de cobrament dubtós	(25.571.975,10)	(25.500.652,13)
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva		
2(-) Obligacions pendents de pagament	(71.934,71)	(68.868,72)
(+) del pressupost corrent	(70.314,96)	(66.548,97)
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions no pressupostàries	(1.619,75)	(2.319,75)
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva		
3(+) Fons líquids	196.122,74	845.910,22
I Romanent de tresoreria afectat		
II Romanent de tresoreria no afectat	2.071.878,40	1.025.119,05
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	2.071.878,40	1.025.119,05

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Registre de contractes

El FRJ no porta un registre de contractes adjudicats i vigents tal i com reclama la LCP en l'article 65.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual el Fons de reserva de jubilació ha quedat subjecta a control pressupostari en la modalitat de control financer, control de legalitat, control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. Segons es desprèn de la informació analitzada, durant l'exercici fiscalitzat l'entitat va estar sotmesa a aquests controls. No obstant això, a la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

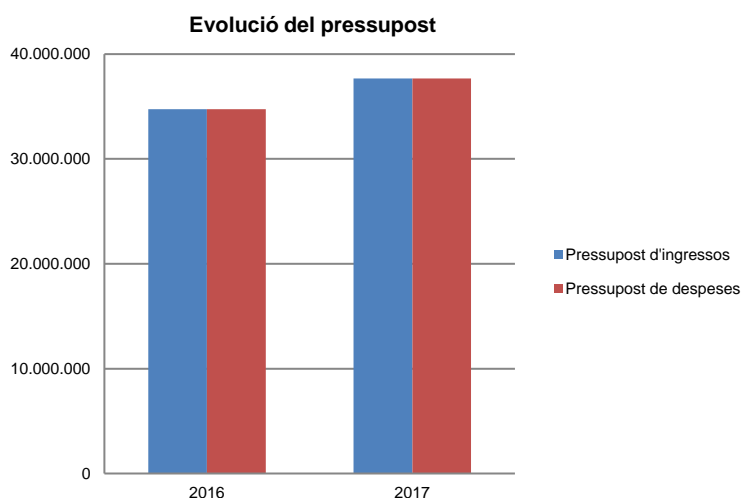
Pressupost d'ingressos	Pressupost 2016	Pressupost 2017
5. Ingressos patrimonials	2.092.775	2.242.051
Ingressos corrents	2.092.775	2.242.051
7. Transferències de capital	32.654.822	35.423.524
Ingressos de capital	32.654.822	35.423.524
Total ingressos	34.747.597	37.665.575

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	155.797	163.794
2. Consum de béns corrents i serveis	1.215.064	1.203.260
3. Despeses financeres	3.860.157	3.977.800
Despeses corrents	5.231.018	5.344.854
6. Inversions reals	1.737.706	1.670.548
8. Actius financers	27.778.873	30.650.173
Despeses de capital	29.516.579	32.320.721
Total despeses	34.747.597	37.665.575

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

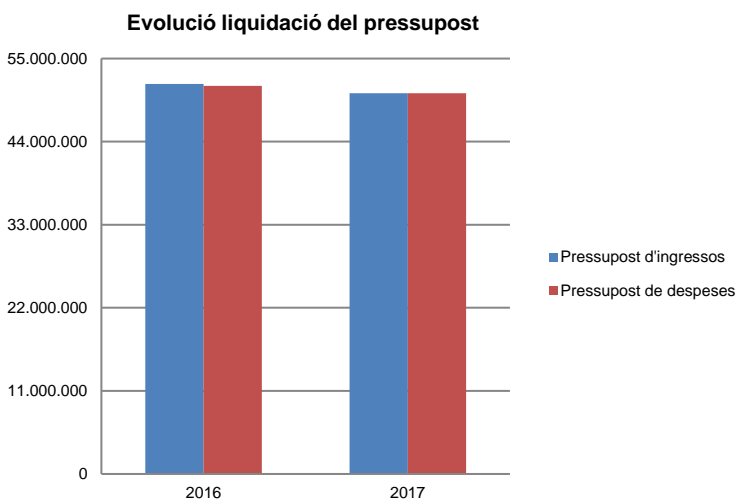
Pressupost d'ingressos	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	12.469	136
5. Ingressos patrimonials	2.470.062	3.128.335
Ingressos corrents	2.482.531	3.128.471
7. Transferències de capital	48.920.577	47.260.000
8. Actius financers	244.537	39.731
Ingressos de capital	49.165.114	47.299.731
Total ingressos	51.647.645	50.428.202

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

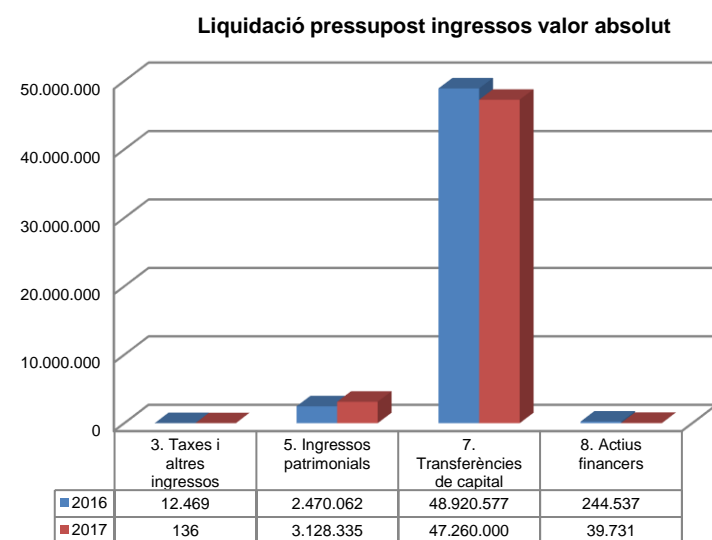
Pressupost de despeses	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	130.860	154.742
2. Consum de béns corrents i serveis	683.243	786.628
3. Despeses financeres	2.921.706	2.991.677
Despeses corrents	3.735.809	3.933.047
6. Inversions reals	35.501	234.642
8. Actius financers	47.599.504	46.234.884
Despeses de capital	47.635.005	46.469.526
Total despeses	51.370.814	50.402.573

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

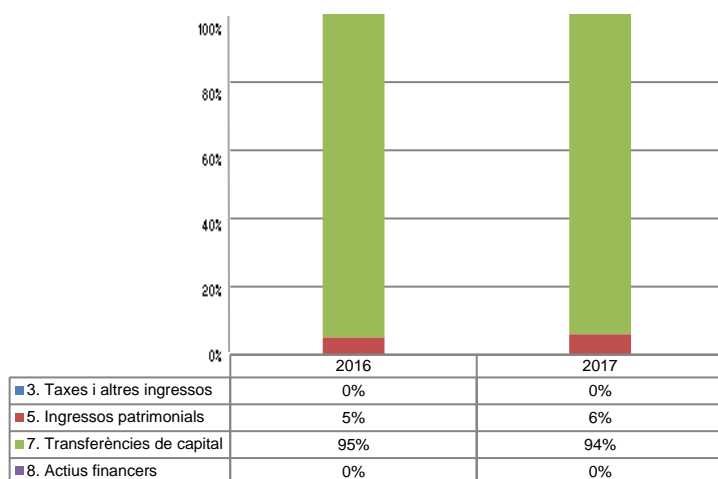
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

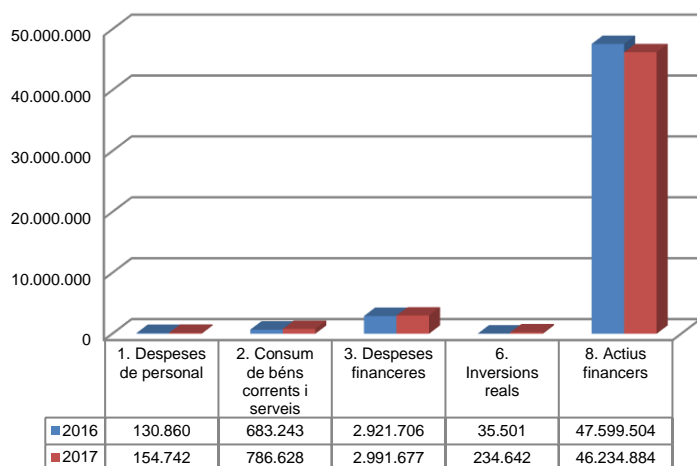
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

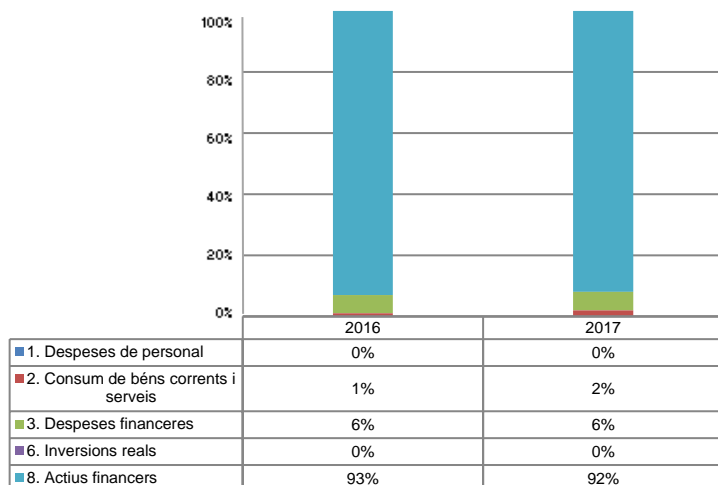
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació

Liquidació pressupost despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

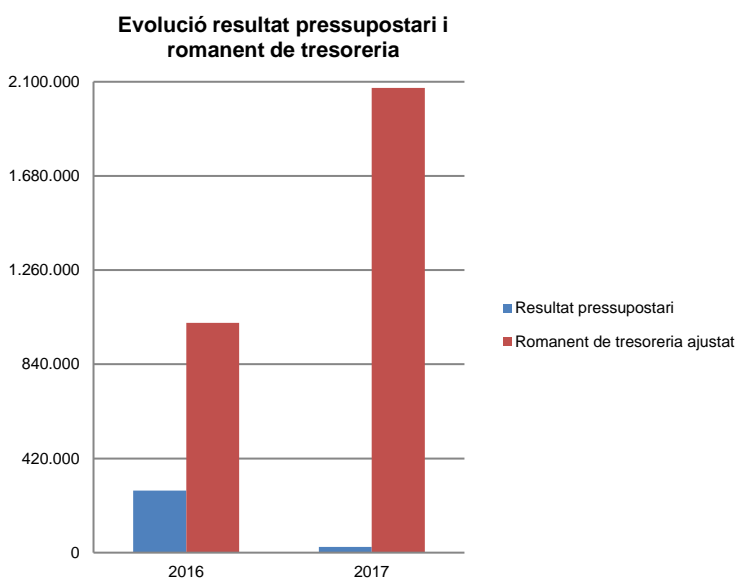
Descripció	2016	2017
Total ingressos liquidats	51.647.645	50.428.202
Total despeses liquidades	51.370.814	50.402.573
Resultat pressupostari	276.831	25.629

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	248.078	1.947.690
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-68.869	-71.935
3. (+) Fons líquids	845.910	196.123
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	1.025.119	2.071.878
I. Romanent de tresoreria afectat	-	-
II. Romanent de tresoreria no afectat	1.025.119	2.071.878
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	1.025.119	2.071.878

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris		Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	= $\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	48,6%	33,9%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	= $\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	100,0%	100,5%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	99,5%	99,9%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,3%	0,3%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	1,3%	1,6%
% que representen les despeses per transferències corrents	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,0%	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,1%	0,5%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	= $\frac{\text{(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents)}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	-50,5%	-25,7%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	= $\frac{\text{(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers)}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	-50,5%	-25,7%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	= $\frac{\text{Drets liquidats totals - Transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	5,3%	6,3%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	= $\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	0,0%	0,0%
Ratis de liquiditat		Exercici 2016	Exercici 2017 (*)
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	= $\frac{\text{Actiu corrent - Passiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	1.150.767.466	1.231.153.174
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	= $\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	1.401.765,6%	1.357.969,6%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	= $\frac{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}{\text{Passiu corrent}}$	1.015,4%	216,3%

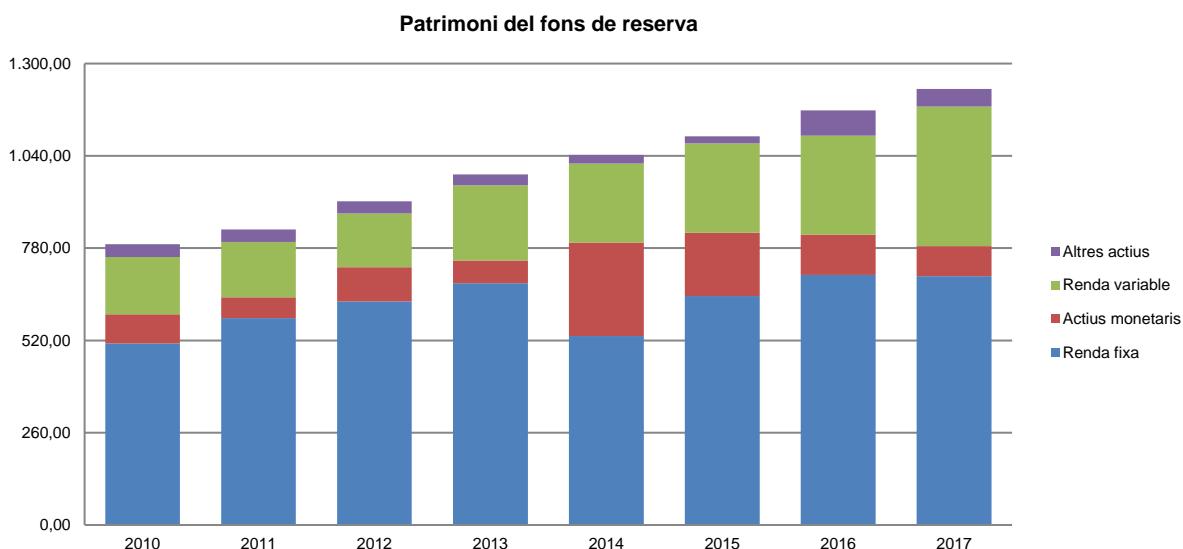
(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Es presenten a continuació uns indicadors específics per l'entitat:

Patrimoni del fons de reserves

Fons de reserva	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Renda fixa	511,40	582,90	629,80	681,40	532,50	644,90	704,50	700,60
Actius monetaris	82,60	58,90	96,10	63,60	262,90	178,50	113,70	84,80
Renda variable	161,30	155,60	151,90	212,20	223,40	252,20	278,20	393,40
Altres actius	35,90	35,00	34,60	30,20	23,70	19,00	71,50	49,90
Total	791,20	832,40	912,40	987,40	1.042,50	1.094,60	1.167,90	1.228,70

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació (Imports en milions d'euros)

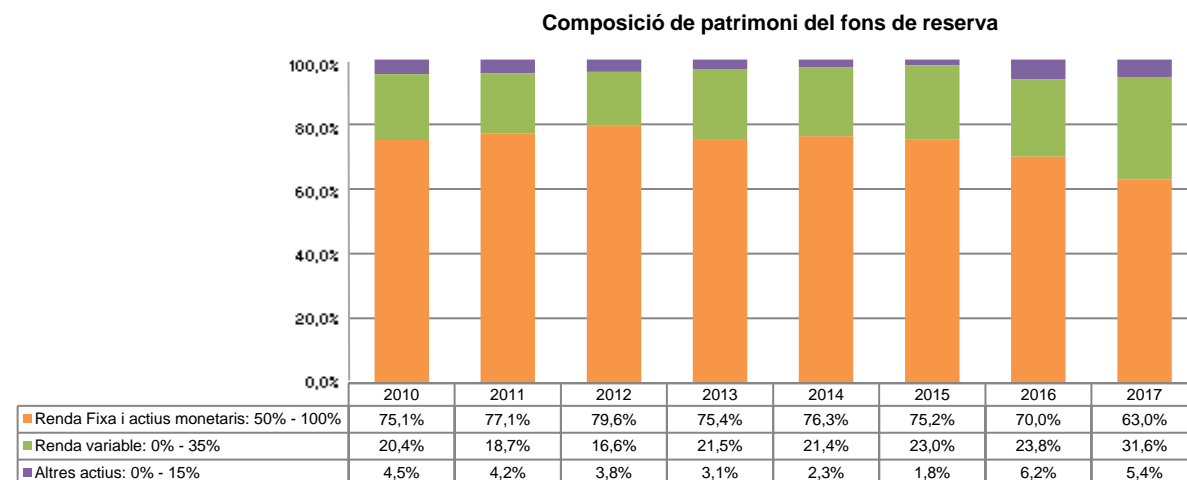
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació (Imports en milions d'euros)

Composició del patrimoni del fons de reserva per tipus d'actiu

Distribució per tipus d'actiu				2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Renda fixa i actius monetaris	minim 50%	màxim 100%		75,1%	77,1%	79,6%	75,4%	76,3%	75,2%	70,0%	63,0%
Renda variable	minim 0%	màxim 35%		20,4%	18,7%	16,6%	21,5%	21,4%	23,0%	23,8%	31,6%
Altres actius	minim 0%	màxim 15%		4,5%	4,2%	3,8%	3,1%	2,3%	1,8%	6,2%	5,4%

Nota: A efectes de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació i per donar compliment al mandat de gestió vigent, l'agrupació "renda fixa" està formada pel conjunt d'inversions en renda fixa i actius monetaris

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

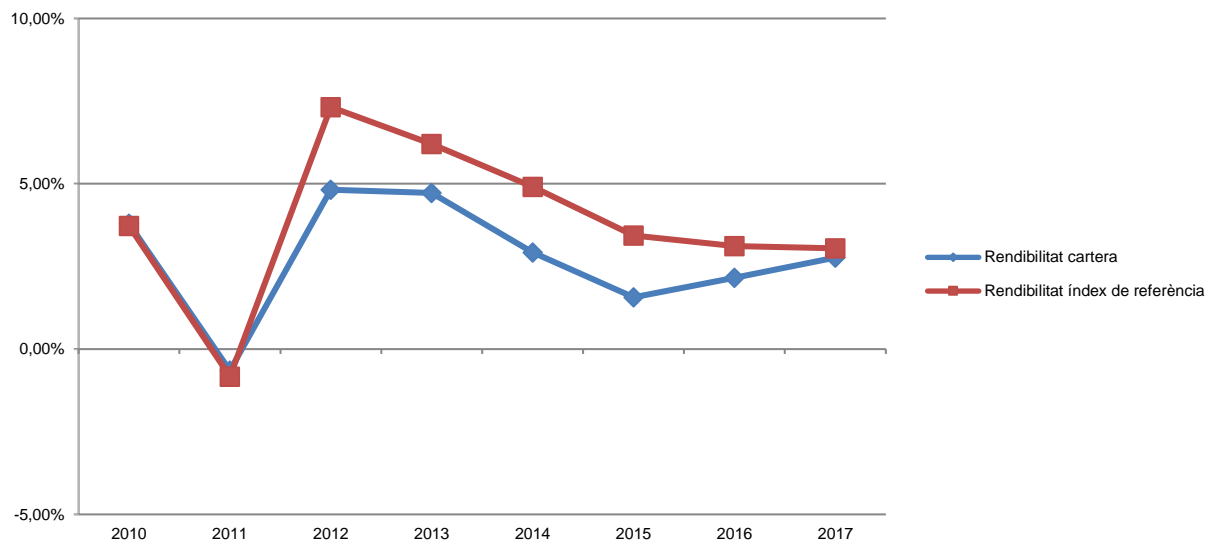

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

Evolució de la rendibilitat obtinguda i índex de referència

Evolució de la rendibilitat obtinguda i índex de referència	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rendibilitat cartera	3,79%	-0,65%	4,82%	4,72%	2,92%	1,57%	2,16%	2,77%
Rendibilitat índex de referència	3,73%	-0,83%	7,32%	6,20%	4,91%	3,44%	3,12%	3,05%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Altres observacions

- Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa de control per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual el FRJ ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. A data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent. (nota 2.6)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Relatives a la comptabilitat pública

- S'han enregistrat amb càrrec al capítol de despeses financeres les despeses relatives als costos de gestió i custòdia dels fons de l'entitat quan, atenent a la seva naturalesa s'haurien d'enregistrar amb càrrec al capítol 2 de consum de béns i serveis. (nota 2.2.6)
- Figuren en l'actiu financer corrent de l'estat de situació financera els mandats de gestió de bona part del patrimoni del FRJ. Donat el caràcter permanent d'aquestes inversions financeres, haurien de figurar a l'actiu financer no corrent. El saldo comptable d'aquestes inversions, a 31 de desembre de 2017 era de 1.228.740.773 euros. (nota 2.3.2)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Fons de reserva de jubilació a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Fons de reserva de jubilació ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Fons de reserva de jubilació el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

fons de reserva
de jubilació

	fons de reserva de jubilació
14 FEB. 2019	
☐ Entrada	☒ Sortida
Núm. 0036/2019	

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 15/2/2019
Hora d'entrada: 8:50
Núm.: 12/19

Tribunal de Comptes
Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
C/ Vilanova núm. 15, planta -3
AD 500 Andorra la Vella

Andorra la Vella, 14 de febrer del 2019

Distingit senyor,

En relació al vostre escrit, amb data d'entrada el 4 de febrer del 2019, sobre la liquidació dels comptes del Fons de reserva de jubilació corresponents a l'exercici 2017, em plau annexar l'escrit d'al·legacions.

Atentament,

Eulàlia Orobitg Petit
Directora

Fons de reserva
de jubilació

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 15/2/2019
Hora d'entrada: 8 ⁴⁵ 0
Núm.: 12/19

**Resposta a les observacions i recomanacions efectuades pel
Tribunal de Comptes d'Andorra en l'Informe relatiu als treballs
de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017
del Fons de reserva de jubilació (FRJ)**

Andorra la Vella, febrer del 2019

1 / 5

Resposta a les observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal de Comptes d'Andorra en l'Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017

El Fons de reserva de jubilació considera oportú presentar les consideracions següents a les observacions i recomanacions del Tribunal de Comptes d'Andorra referents a l'exercici 2017. A fi de facilitar la comprensió i seguiment de les al·legacions, es detallen literalment les observacions del Tribunal de Comptes seguides de la resposta corresponent, mantenint l'ordre utilitzat en el seu informe.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Altres observacions

- Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa de control per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual el FRJ ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. A data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent. (nota 2.6)

Resposta FRJ

A la data de finalització dels treballs de camp de l'auditoria del Tribunal de Comptes de l'exercici 2017, la Intervenció General no havia finalitzat encara els informes de fiscalització dels comptes, raó per la qual el FRJ no l'ha pogut posar a disposició del Tribunal de Comptes.

No obstant, al FRJ li consta la regularitat dels treballs de camp de fiscalització i de control financer, en l'aplicació efectiva del Decret del 29 de març del 2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment d'un programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

Relatives a la comptabilitat pública

- *S'han enregistrat amb càrrec al capítol de despeses financeres les despeses relatives als costos de gestió i custòdia dels fons que l'entitat quan, atenent a la seva naturalesa s'haurien d'enregistrar amb càrrec al capítol 2 de despeses de béns i serveis. (nota 2.2.6)*

Resposta del FRJ

En l'actualitat no es disposa de normativa d'àmbit pressupostari que determini i defineixi les classificacions i criteris de registre i és als pressupostos on es determinen i consignen aquests crèdits.

En l'àmbit d'administracions públiques del nostre entorn existeix una àmplia normalització al respecte, i es classifica i defineix, segons la naturalesa i la normativa, els conceptes d'aplicació de despeses financeres lligades a productes de finançament dels pressupostos de l'Estat dels de mera prestació de serveis o de gestió bancària no lligada amb finançaments.

No obstant això, i en mèrit de l'observació del Tribunal, el FRJ va aprovar un avantprojecte de pressupost per a l'exercici 2019 que preveu la reclassificació de les despeses financeres relatives als costos de gestió, custòdia i compra-venda de valors amb càrrec al capítol 2 de despeses de béns i serveis. El FRJ està a l'espera de l'aprovació del pressupost de l'entitat a fi d'aplicar aquest criteri a partir de l'exercici pressupostari 2019.

- *Figuren en l'actiu circulant del balanç de situació els mandats de gestió de bona part del patrimoni del FRJ. Donat el caràcter permanent d'aquestes inversions financeres, haurien de figurar a l'immobilitzat financer del seu balanç de situació. El saldo comptable d'aquestes inversions, a 31 de desembre de 2016 era de 1.149.448.937 euros. (nota 2.3.4)*

Resposta del FRJ

El decret del 22 de desembre del 2016 va aprovar l'adopció de les Normes Internacionals de Comptabilitat del Sector Públic (NICSP) a partir de l'exercici 2017 en el sector públic del Principat d'Andorra. Així, l'estat de situació financera de l'exercici 2017 va ser formulat de conformitat amb el nou marc d'informació financera.

L'estat de situació financera del FRJ a 31 de desembre de 2017 distingeix entre Actius corrents i Actius no corrents, i es va elaborar seguint un criteri de liquiditat dels actius. Els mandats de gestió van quedar integrats dins l'Actiu corrent, juntament amb la resta d'instruments financers que formen part de la cartera d'inversions i que gestiona directament el FRJ.

A continuació n'exposem els motius:

- La NICSP 1 regula la presentació dels estats financers. En relació a l'estat de situació financera, malgrat el paràgraf 70 preveu que cal distingir entre Actius corrents i Actius no corrents, el paràgraf 73 preveu que algunes entitats, com les institucions financeres (activitat anàloga a la del FRJ), presentin els actius i passius ordenats segons el grau de liquiditat ja que considera que proporciona informació fiable i més rellevant.
- El paràgraf 76 de la NICSP 1, estableix els criteris que ha de reunir un actiu per ser classificat com a Actiu corrent. Així, cal classificar com a Actius corrents aquells que es mantenen fonamentalment per negociació. La NICSP 29 estableix en el paràgraf 10 quines característiques han de reunir els actius financers per ser classificats com a "Actiu mantingut per negociar". Entre altres, diu literalment:
"Un activo o passivo Financiero se clasificará como mantenido para negociar si en su reconocimiento inicial forma parte de una cartera de instrumentos financieros identificados que se gestionan conjuntamente y para la cual existe evidencia de un patrón real reciente de obtención de beneficios a corto plazo."

En aplicació dels diferents aspectes previstos per les NICSP exposats anteriorment, es van considerar els instruments financers que formen part dels mandats de gestió com a "mantinguts per negociar" i, en conseqüència, formen part de l'Actiu corrent en l'estat de situació financera del FRJ.

Així mateix, es va considerar rellevant presentar l'estat de situació financera seguint un criteri de liquiditat. Pel FRJ la liquiditat és un element molt rellevant. D'una banda, la Llei que regula el FRJ estableix uns límits a complir. En concret, l'article 27.1, apartat d), de la Llei 6/2015 preveu que el FRJ inverteixi un mínim del 80% del seu patrimoni en actius líquids. D'altra banda, el FRJ no és una institució financera en termes jurídics però té per objecte gestionar unes inversions que en el futur han d'atendre les necessitats de la branca jubilació de la CASS. Per poder comprendre si el FRJ està invertint de forma adequada als compromisos de la branca jubilació, és important conèixer el grau de liquiditat de les inversions.

Finalment, considerem oportú comentar les característiques i funcionament dels mandats de gestió.

El FRJ delega la gestió d'una part del patrimoni del FRJ a entitats financeres mitjançant mandats de gestió. Tal com explica la NICSP 29, es tracta d'una gestió conjunta d'instruments financers, on el gestor ha d'assolir uns objectius respectant els límits fixats pel FRJ.

Els mandats de gestió en vigor no suposen un compromís a un determinat termini, ni per la forma ni pel fons.

- A nivell formal, són contractes que el FRJ podria resoldre lliurement amb un preavís escrit a l'entitat d'entre 15 i 90 dies.
- Pel que fa al fons, els mandats existents permeten invertir únicament en actius financers líquids, que cotitzen o es negocien en mercats financers internacionals. Això permet precisament que el FRJ pugui disposar dels actius sota mandat de gestió en uns terminis de temps breus. El gestor tampoc té un compromís de mantenir els actius fins a venciment. En realitat, hi ha molts instruments financers que no tenen venciment: accions, fons d'inversió, ETFs,... D'altra banda i gràcies a la liquiditat d'aquests instruments, el gestor pot decidir vendre els actius sota gestió quan consideri oportú.

La durada dels contractes de gestió està vinculada a factors com els resultats de la gestió, el compliment dels límits del mandat, les necessitats d'adaptació de la política d'inversió per part del FRJ, la decisió del FRJ de gestionar internament o de delegar la gestió,...

Eulàlia Orobitg Petit
Directora

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.